19. november 2026 EM2026/426
Naleraq Jens NapãtôK´

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM 2027 at udarbejde en handlingsplan for beskyttelse af fangstområder, havpattedyr og lokale erhvervsinteresser mod negative følger af øget skibstrafik ved Nord- og Nordvestgrønland i tilknytning til Nordvestpassagen. Handlingsplanen skal omfatte tiltag inden for Grønlands egne kompetenceområder samt muligheder for samarbejde med relevante rigsmyndigheder og internationale samarbejdspartnere.
(Medlem af Inatsisartut Isak Johannessen, Naleraq)

1. behandling
Når vi taler om Nordvestpassagen som en mulig ny Suezkanal, ser rederierne en kortere vej mellem to verdensdele. En fanger i Upernavik eller Qaanaaq og kitaa ser på det samme farvand og spørger: ”Kan jeg stadig tage ud på fangst dér, hvor min familie har hentet sin mad i generationer?”
Det spørgsmål skal vi kunne svare på.

Vi stiller allerede krav til fangeren. Han skal overholde kvoter, fredningstider og grænser for, hvor han må fange. Det er rimeligt, at vi viser samme omhu, når større skibe nærmer sig fangstområderne. Hvis støjen fra skibene får dyrene til at ændre kurs, er det fangeren og hans familie, der først mærker følgerne.
Naalakkersuisut anerkender risikoen. Det samme gør vi i Naleraq. Vi støtter også samarbejdet med Canada om Pikialasorsuaq.

Men med ændringsforslaget forsvinder to ting: kravet om en handlingsplan og fristen ved forårssamlingen 2027. Tilbage står et krav om at belyse konsekvenserne og pege på mulige tiltag. Hvornår får fangerne så at vide, hvad der konkret skal ske?

Lad os begynde med at sætte os ved bordet med fangerne i Upernavik og Qaanaaq. De kan vise på et kort, hvor de tager på fangst, hvornår dyrene plejer at trække igennem, og hvor en sejlrute kan skabe problemer. På det grundlag skal planen vise, hvor og hvornår skibene bør tage særlige hensyn, hvem der følger trafikken, og hvem der rykker ud, hvis et skib lækker olie ved Melville Bugt.

Nordvestpassagen ligger uden for grønlandsk farvand. Men **Grønland skal selv formulere, hvad vi vil beskytte langs vores egen kyst.** Det giver os også et klart udgangspunkt, når vi taler med Canada og de relevante rigsmyndigheder.

Derfor beder Naleraq om opbakning til Isak Johannessens oprindelige forslag. Lad os bruge samarbejdet om Pikialasorsuaq til at løfte opgaven. Og lad os holde fast i det løfte, vi kan give fangerne i dag:

Senest til forårssamlingen 2027 skal der ligge en handlingsplan, som de selv har været med til at forme.

Grønland skal også tjene på de muligheder, som Nordvestpassagen kan åbne for os.

Hvis flere handelsskibe sejler langs vores kyst, vil vi i Naleraq arbejde for, at lokale virksomheder kan tjene penge på at levere varer og service til skibene, når de anløber vores havne. Det kan skabe arbejdspladser og indtægter i vores kystsamfund.

Derfor skal handlingsplanen vise, hvordan vi kan få del i handlen og samtidig beskytte den fangst, som familier langs kysten allerede lever af.

Coast guard bliver derfor også mere nødvendigt når der er mere trafik via nordvestpassagen

I Naleraq vil vi have, at Grønland tjener på de handelsmuligheder, Nordvestpassagen kan åbne for os. Med mere skibstrafik følger også et større behov for en stærk kystvagt. Derfor ønsker vi, at Naalakkersuisut tager initiativ til et samarbejde med Canada, USA og de relevante danske myndigheder.

Lad os få konkrete aftaler om at dele oplysninger om skibstrafikken, øve redningsaktioner sammen og hjælpe hinanden ved olieudslip. Hvis et skib kommer i nød ud for Qaanaaq, skal det på forhånd være aftalt, hvem der slår alarm, og hvem der hurtigst kan nå frem.

Grønland skal selv sætte sine prioriteter.

Fangerne skal være med til at udpege de områder, der kræver særlig beskyttelse, og vores virksomheder skal have mulighed for at tjene på den nye handel. Det er det, vi vil have med i handlingsplanen frem mod forårssamlingen 2027.